

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-T
Datum: 6. decembar 2011.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 6. decembra 2011.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU TUŽILAŠTVA ZA PRIHVATANJE SVJEDOČENJA
SVJEDOKA KDZ595 NA OSNOVU PRAVILA 92QUATER I ZAHTJEVA
OPTUŽENOG ZA PONOVRNO RAZMATRANJE ODLUKE**

Tužilaštvo

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi

g. Radovan Karadžić

Branilac u pripravnosti

g. Richard Harvey

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu tužilaštva za prihvatanje izjave svjedoka KDZ595 na osnovu pravila 92*quater*", podnesenom na javnom osnovu sa povjerljivim dodacima A, B i C, 29. novembra 2011. godine (dalje u tekstu: Zahtjev), i "Zahtjevu optuženog za ponovno razmatranje Odluke o dodavanju Svjedoka KDZ595 na spisak, i Odgovoru na Zahtjev na osnovu pravila 92*quater*", podnesenom 30. novembra 2011. godine (dalje u tekstu: Molba), i ovim izdaje odluku s tim u vezi.

I. Kontekst i argumenti

1. Dana 4. maja 2011. godine Vijeće je donijelo "Odluku po zahtjevu tužilaštva da zamijeni svjedoka" (dalje u tekstu: Odluka) kojom se dozvoljava tužilaštvu da zamijeni svjedoka KDZ579 svjedokom KDZ595 na svom spisku svjedoka.¹

2. U Zahtjevu tužilaštvo obavještava Vijeće da je svjedok KDZ595 preminuo i traži da se njegova izjava tužilaštvu od 20. februara 2010. godine (dalje u tekstu: Izjava) uvrsti u dokaze na osnovu pravila 89(C) i 92*quater* Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik).² Tužilaštvo tvrdi da su kriterijumi za prihvatanje shodno tim pravilima sljedeći: (i) svjedočenje KDZ595 je relevantno i ima dokaznu vrijednost,³ (ii) KDZ595 je preminuo, pa stoga ne može biti dostupan Međunarodnom sudu,⁴ (iii) Izjava je pouzdana jer je uzeta od strane tužilaštva i KDZ595⁵ ju je potpisao i (iv) Izjava je pokrepljena drugim dokazima.⁶ Konkretnije, što se tiče (i), tužilaštvo obrazlaže da je Izjava relevantna i da ima dokaznu vrijednost jer se tiče navodne umiješanosti Vojske Republike Srpske (dalje u tekstu: VRS) u prisilno

¹ Odluka, par. 6-9.

² Zahtjev, par. 1-2, 6, Povjerljivi dodatak C.

³ Zahtjev, par. 5.

⁴ Zahtjev, par. 6.

⁵ Zahtjev, par. 7, Povjerljivi dodatak A.

⁶ Zahtjev, par. 8, Povjerljivi dodatak B.

uklanjanje nesrba iz opštine Vlasenica i drugih dijelova istočne Bosne i Hercegovine (dalje u tekstu: BiH) 1992. godine.⁷

3. Optuženi u Molbi predlaže ponovno razmatranje Odluke kako bi se spriječila nepravda.⁸ Optuženi tvrdi da smrt KDZ595 predstavlja novu okolnost koja "mijenja jednadžbu" Odluke jer bi mu sada mogla biti nanesena "stvarna šteta" zamjenom svjedoka KDZ595 svjedokom KDZ579 budući da ne može ostvariti svoja prava da unakrsno ispita KDZ595 i provjeri njegovo svjedočenje.⁹ Optuženi takođe tvrdi da tužilaštvu neće biti nanesena šteta vraćanjem svjedoka KDZ579 koji može da bude unakrsno ispitan.¹⁰

4. Alternativno, optuženi tvrdi da, ako Vijeće odbije ponovno razmotriti svoju Odluku, ono svejedno mora odbiti Zahtjev na osnovu toga što dokazi nisu podvrgnuti unakrsnom ispitivanju i da se ne čini da postoje bilo kakvi dokazi koji bi potkrepljivali središnju tvrdnju KDZ595 o jednom od oficira VRS-a.¹¹

5. Dana 2. decembra 2011. godine, tužilaštvo je podnijelo svoj "Odgovor na Zahtjev za ponovno razmatranje Odluke da se na spisak svjedoka doda KDZ595" (dalje u tekstu: Odgovor), tvrdeći da bi Molbu trebalo odbiti zato što optuženi nije ispunio kriterijum za ponovno razmatranje prethodne odluke.¹² Tužilaštvo tvrdi da prihvatanje izjave KDZ595 na osnovu pravila 92^{quater} ne bi rezultiralo nanošenjem nepravde optuženom jer "nemogućnost unakrsnog ispitivanja svjedoka ne predstavlja nepravdu".¹³ Tužilaštvo isto tako napominje da se svjedočenje KDZ579 ne može koristiti umjesto svjedočenja KDZ595 zato što se ta svjedočenja, premda slična u mnogim dijelovima, razlikuju u jednom važnom aspektu, a to je detaljnost identifikacije pomenutog oficira VRS-a prilikom njegove posjete jednom objektu za zatočenje u Vlasenici.¹⁴

⁷ Zahtjev, par. 5. V. takođe Povjerljivi dodatak B.

⁸ Molba, par. 5-6.

⁹ Molba, par. 1-3.

¹⁰ Molba, par. 10.

¹¹ Zahtjev, par. 9.

¹² Odgovor, par. 3, 7.

¹³ Odgovor, par. 4-5.

¹⁴ Odgovor, par. 6, Povjerljivi dodatak A.

II. Mjerodavno pravo

6. Vijeće podsjeća da je Pretpresno vijeće pravne odredbe mjerodavne za zahtjeve za prihvaćanje dokaza na osnovu pravila 92*quater* iznijelo u "Odluci po zahtjevu tužioca za uvrštavanje u spis iskaza svjedoka KDZ198 i povezanih dokaznih predmeta na osnovu pravila 92*quater*", koja je donesena 20. kolovoza 2009. godine (dalje u tekstu: Odluka u vezi sa KDZ198).¹⁵ Vijeće, stoga, ovdje neće ponavljati tu diskusiju. Vijeće, međutim, ponavlja da svjedočenje nedostupnog svjedoka može biti podneseno u pismenom obliku ako Vijeće utvrdi: (i) da je svjedok nedostupan u smislu pravila 92*quater*(A), (ii) da je svjedočenje pouzdano s obzirom na okolnosti u kojima je izjava data i zabilježena, (iii) da je svjedočenje relevantno za postupak i da ima dokaznu vrijednost, (iv) da potreba da se osigura pravično suđenje nadmašuje dokaznu vrijednost svjedočenja koje bi moglo da sadrži dokaze o djelima i ponašanju optuženog.¹⁶

7. Vijeće također podsjeća da u Pravilniku ne postoji odredba koja reguliše zahtjeve za ponovno razmatranje. Ti zahtjevi proizlaze iz prakse Međunarodnog suda i prihvatljivi su samo u određenim uslovima.¹⁷ Standard za ponovno razmatranje odluke, koji je definisalo Žalbeno vijeće, jest taj da "vijeća imaju inherentno diskreciono ovlaštenje da preispituju ranije donijete interlokutorne odluke u izuzetnim slučajevima".¹⁸ Prema tome, strana koja traži ponovno razmatranje podliježe obavezi da uvjeri Vijeće u postojanje

¹⁵ Odluka u vezi s KDZ198, par. 4-10.

¹⁶ Odluka u vezi s KDZ198, par. 4-6; Odluka po zahtjevu tužilaštva za prihvaćanje svjedočenja šesnaest svjedoka i s njima povezanih dokaznih predmeta na osnovu pravila 92*quater*, 30. novembar 2006., par. 6. V. *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR73.4, Odluka po interlokutornim žalbama Beare i Nikolića na odluku Pretresnog vijeća od 21. aprila 2008. kojom su u spis uvršteni dokazi u skladu s pravilom 92*quater*, 18. august 2008., par. 30.

¹⁷ V. *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-T, Odluka u vezi sa zahtjevima strana u postupku za preispitivanje odluka Vijeća, 26. mart 2009. (dalje u tekstu: Odluka o ponovnom razmatranju u predmetu *Prlić*), str. 2.

¹⁸ Odluka po zahtjevima optuženog za ponovno razmatranje odluka o formalnom primanju na znanje činjenica o kojima je već presuđeno, 14. juni 2005., par. 12, citira se *Tužilac protiv Slobodana Miloševića* predmet br. IT-02-54-AR,108*bis*.3, Poverljiva odluka po zahtevu Srbije i Crne Gore za preispitivanje odluke Pretresnog veća od 6. decembra 2005., par. 25, fusnota 40 (citira se Prvostepena presuda iz predmeta br. ICTR-98-44A-A, *Tužilac protiv Kajelijeiija*, 23. maj 2005., par. 203-204.); v. takođe *Tužilac protiv Nindabahizija*, predmet br. ICTR-01-71-A, Odluka po "Requête de l'Appelant en Reconsidération de la Décision du 4 avril 2006 en Raison d'une Erreur Matérielle", 14. juni 2006., par. 2.

očigledne greške u obrazloženju ili u postojanje posebnih okolnosti koje opravdavaju ponovno razmatranje, kako bi se spriječila nepravda.¹⁹

III. Diskusija

8. Baveći se najprije ponovnim razmatranjem Odluke, Vijeće napominje da optuženi ne tvrdi da je posrijedi greška Vijeća u obrazloženju, već ograničava svoj argument na potrebu da se spriječi nepravda imajući u vidu smrt svjedoka KDZ595, što predstavlja novu okolnost. Vijeće podsjeća da je donoseći odluku da zamijeni KDZ579 sa KDZ595 postupilo pod pretpostavkom da će KDZ595 svjedočiti na suđenju i da će biti podvrgnut unakrsnom ispitivanju optuženog.²⁰ Shodno tome i oslanjajući se, *inter alia*, na činjenicu da se optuženi nije usprotivio toj zamjeni, i da mu njome neće biti nanesena šteta, Vijeće je zaključilo da je zamjena KDZ579 sa KDZ595 u interesu pravde.²¹ Međutim, smrt KDZ595 predstavlja značajnu promjenu okolnosti s obzirom na to da se njegovo svjedočenje sada može uvesti samo na osnovu pravila *92quater*, čemu se optuženi oštro protivi. Pitanje za Vijeće, stoga je da li bi ono dozvolilo zamjenu da je znalo da će svjedočenje KDZ595 biti ponuđeno na osnovu pravila *92quater*.

9. Vijeće prije svega napominje da se u vrijeme donošenja Odluke, opredjeljenje tužilaštva za svjedočenje KDZ595 temeljilo na činjenici da je to bio jedan od "najboljih dokaza" dotad, jer daje detalje o prisustvu jednog visokog oficira VRS-a u jednom od objekata za zatočenje u opštini Vlasenica.²² Drugim riječima, tužilaštvo je pokazalo Vijeću situaciju tako da, premda i KDZ595 i KDZ579 mogu svjedočiti o istim događajima, *uključujući* posjetu oficira VRS-a pomenutom objektu, KDZ595 može dati

¹⁹ *Tužilac protiv Galića*, predmet br. IT-98-29-A, Odluka po zahtjevu odbrane za preispitivanje, 16. juli 2004., str. 2; v. takođe *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-T, Odluka po Nikolićevom zahtjevu za preispitivanje i nalog za izdavanje naloga *subpoena duces tecum*, 2. april 2009., str. 3; Odluka o ponovnom razmatranju u predmetu *Prlić*, str. 2-3.

²⁰ Odluka, par. 7, V. takođe Zahtjev tužilaštva za zamjenu svjedoka, 8. april 2010. (dalje u tekstu: Zahtjev KDZ595), par. 5.

²¹ Odluka, par. 7.

²² V. Zahtjev u vezi sa KDZ595, par. 3, Povjerljivi dodatak A.

konkretniji i detaljniji iskaz o toj posjeti i tom oficiru.²³ Ovo je razlog kojim tužilaštvo u svom Odgovoru i sada objašnjava zašto ne može vratiti na spisak svjedoka KDZ579.²⁴ Vijeće prema tome napominje, na temelju argumenata tužilaštva iznesenih u njegovom Odgovoru, kao i u njegovom prvobitnom zahtjevu za zamjenu svjedoka, da se razlika između dvaju svjedoka svodi naprosto na činjenicu da KDZ579 ne može pružiti "istu detaljnost" kao KDZ595 kad je riječ o prisustvu predmetnog oficira VRS-a u dotičnom objektu za zatočenje.²⁵

10. Iako svjedočenje KDZ595 i dalje ostaje "najbolje dokaz", moraju biti razmotreni ostali faktori, poput činjenice da tužilaštvo sada traži da se posluži pravilom *92quater*, i moguće štete za optuženog. S tim u vezi, Vijeće kao prvo napominje da je svjedočenje KDZ595 pismena izjava, koja je dana tužilaštvu 20. februara 2010. godine. Kao takva, ta izjava nikad nije bila predmet unakrsnog ispitivanja ili na bilo koji način osporavana. Iako tužilaštvo tačno ističe da pravo optuženog na unakrsno ispitivanje svjedoka nije apsolutno i da pravilo *92quater* ne lišava optuženog prava na pravično suđenje,²⁶ to ne znači nužno da za optuženog neće proizići nikakva šteta iz konkretnih okolnosti, da je KDZ579, dostupan tužilaštvu, da može pružiti gotovo identičan iskaz, doduše ne sa istom količinom detalja, i da ga optuženi može unakrsno ispitati i osporavati njegov iskaz. To potvrđuje upravo činjenica da je KDZ579 prvobitno bio na tužiočevom spisku na osnovu pravila *65ter*, te da je stoga smatran prikladnim u pribavljanja dokaza u vezi s opštinom Vlasenica.²⁷

11. Vijeće je stoga odlučilo da iskoristi svoje inherentno diskreciono ovlaštenje kako bi ponovno razmotrilo svoju Odluku da dozvoli tužilaštvu da zamijeni KDZ579 sa KDZ595, budući da je, imajući u vidu da je KDZ595 preminuo, neophodno da se to uradi

²³ V. Zahtjev u vezi sa KDZ595, Povjerljivi dodatak A, gdje tužilaštvo detaljno objašnjava zašto je svjedočenje KDZ595 relevantnije kad je riječ o tom oficiru VRS-a.

²⁴ Odgovor, Povjerljivi dodatak A.

²⁵ Odgovor, Povjerljivi dodatak A, par 3; Zahtjev u vezi sa KDZ595, Povjerljivi dodatak A.

²⁶ Odluka u vezi sa KDZ198, par. 8.

²⁷ Vijeće takođe napominje da je argument tužilaštva da je svjedočenje KDZ595 u vezi s dotičnim objektom za zatočenje, kao i njegovo svjedočenje u vezi sa umiješanošću oficira u uklanjanjem nesrba iz Vlasenice, potkrijepljeno drugim svjedočenjima, uključujući i svjedočenje zaštićenog svjedoka. V. Zahtjev, Povjerljivi dodatak B, fusnote 19 i 20. Iako to možda i jeste tako, Vijeće napominje da se za razliku od svjedočenja KDZ579 nijedno svjedočenje ne bavi konkretno posjetom oficira VRS-a dotičnom objektu za zatočenje.

kako bi se spriječilo da se optuženom učini eventualna nepravda. Prema tome, Zahtjev je bespredmetan, pa nema potrebe da se Vijeće ovdje njime bavi.

IV. Dispozitiv

12. U skladu s tim, Pretresno vijeće, na osnovu pravila 54 i 89 Pravilnika, ovim **ODOBRAVA** Molbu i **ODBACUJE** Zahtjev.

Sastavljeno na engleskom i francuskom, pri čemu je engleska verzija mjerodavna.

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 6. decembra 2011.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]